

Koncepce pro rozvoj

Městské knihovny Antonína Marka Turnov, příspěvková organizace, na léta 2025–2029

Město Turnov zřizuje Městskou knihovnu Antonína Marka Turnov jako svoji příspěvkovou organizaci. Ta má za úkol všem občanům bez rozdílu poskytovat rovným způsobem veřejně knihovnické a informační služby vymezené v Knihovním zákoně (č. 257/2001 Sb.). Knihovna jako kulturní instituce tedy zajišťuje přístup k informacím a hodnotám, které jsou obsaženy v jejích fondech a informačních databázích, a podporuje vzdělávání a rozvoj čtenářských návyků. Dle tohoto smyslu funguje turnovská knihovna již řadu let a v následujícím období se na tom nic nebude měnit, naopak bude snaha tuto funkci ještě umocňovat.

Tato koncepce představuje několik kroků, které by měly pomoci modernizovat turnovskou knihovnu, aby se mohla stát všestrannou knihovnou nabízející paletu služeb pro aktuální potřeby obyvatel Turnova a blízkého okolí. Současná koncepce volně navazuje na knihovní koncepce z let 2017 i 2021, dále pracuje s příručkou *Standard pro dobrou knihovnu* (Praha: MK ČR, 2024) a také se snaží vycházet z národní koncepce pro knihovny na období 2021–2027, která pracuje především se třemi hlavními pilíři pro rozvoj českých knihoven:

- I. Knihovny jako pilíře rozvoje občanské společnosti a přirozená centra komunit;
- II. Knihovny jako vzdělávací a vzdělanost podporující instituce;
- III. Knihovny jako správci kulturního a znalostního bohatství.

Všeobecná vize:

Knihovna v dnešním moderním světě není již chápána jako instituce, která jen umožňuje zapůjčení knih a multimédií, ale měla by sloužit občanům jako místo k setkávání. Je prostorem, který lidé rádi navštěvují, a to nejen pro dostupnost literatury, ale díky programům informačního, vzdělávacího a kulturního charakteru. Naším cílem stále zůstává vytvoření moderního knihovnického centra, které by bylo oblíbené u osob z Turnova a okolí napříč věkovým spektrem. Mluvíme tedy o vzniku komunitního centra obce s rozšířenou působností.

Plánovaná výstavba nové budovy ve Skálově ulici v centru Turnova, která je architektonicky ovlivněna přírodou Českého ráje, přinese očekávaný efekt. Věřím totiž,

že se nám zde povede vytvořit moderní knihovnické centrum, které se stane opravdovým komunitním centrem pro obyvatele našeho města.

Provoz knihovny:

Knihovna využívá vedle hlavní budovy dvě menší pobočky a jednu větší pobočku v městských částech. I v následujícím období tento systém ponecháme. Následující rozvoj bude především ovlivněn otevřením nové budovy:

- V současné době probíhá výstavba nové budovy (realizace 2024–2026);
- Celkově lépe propagovat a využívat menší pobočky (Mašov a Malý Rohozec);
- Systematicky doplňovat fond regionální literatury (staré i nové tisky) – naším cílem je vytvoření Studovny Českého ráje (návrh je zpracován v plánech na novou budovu);
- Modernizace vybavení (toto též přinese otevření nové budovy – pravděpodobně září 2026; např. RFID systém pro zlepšení práce s fondem, Bibliobox, IT vybavení atp.).

Lidské zdroje:

- V následujícím období je třeba se zaměřit na generační obměnu pracovníků. Může dojít ke změně až na čtyřech pozicích, proto je potřeba již v blízké době hledat vhodné kandidáty. V roce 2024 proběhla úprava organizační struktury, proto i tento krok jistě povede k případnému rychlému a vhodnému zapracování případných knihovníků;
- U knihovnického oboru je potřeba se stále vzdělávat a získávat nové informace, respektive posouvat naše hranice vědění. Proto stále budeme klást důraz na zajišťování odborných seminářů pro naše zaměstnance – zejména ve spolupráci s KVKLI a MK ČR. Tyto semináře bývají mnohokrát pro knihovníky zdarma, poněvadž jsou placeny z různých grantů (většinou VISK – MK ČR);
- Navázat spolupráci se středními a vysokými školami humanitního zaměření v regionu (několik oborů na FP TUL, OHŠ Turnov a další) – pro jejich studenty zajistíme bezplatné praxe, jež budou výhodné pro obě strany (vzdělání mladé inteligence, bezplatná výpomoc v knihovně);
- Nadále aktivně využívat dotace přes ÚP ČR – zejména na pomocné práce;
- Snažit se získávat dobrovolníky pro knihovnu a lépe pracovat s touto skupinou (studenti, senioři) – výpomoc v knihovnách; využití pro propagaci akcí atp.

Popularizace knihovny:

Pro každou kulturní instituci je rozhodující, jak je vnímána veřejností. Je třeba prezentovat knihovnu v regionálním tisku a dalších médiích za účelem zvýšení počtu registrovaných čtenářů:

- Přestože máme v současnosti dobrou propagaci v rámci našeho města (spolupráce s regionálním tiskem či vhodné využívání našich sociálních sítí) – je potřeba sledovat nové trendy ve světě a stále se vyvíjet v těchto směrech ohledně propagace/popularizace turnovské knihovny (zejména v rámci nabídky našich služeb);
- Jedním z doplňujících projektu popularizačního charakteru by mohlo být vytvoření internetové stránky/aplikace zabývající se regionální literaturou – jednalo by se o projekt interaktivní mapy Českého ráje, do níž by knihovníci na základě tipů od čtenářů zanašeli literární díla zasazená do našeho regionu (podobně v jižních Čechách – viz www.zemezamyslana.cz);
- V minulosti jsme uspořádali tři ročníky literární soutěže s názvem *Strípky z Ráje*. Soutěž byla určena pro všechny prozaiky a básníky od patnácti let. Pro naši knihovnu to byla poměrně hezká celonárodní propagace. V následujícím období bychom mohli tuto soutěž obnovit;
- Věříme také, že nová budova knihovny bude díky velmi netradiční architektuře také popularizačním prvkem pro naši organizaci, a to nejen v našem regionu.

Doprovodné programy:

Knihovna každoročně pořádá stovky doprovodných programů kulturně-vzdělávacího charakteru pro děti, mládež, širokou veřejnost či seniory. Budeme nadále pokračovat v nastaveném trendu:

- Ponecháme aktivity pořádané přímo v turnovských penzionech;
- V následujícím období zaktualizujeme nabídku služeb pro školy (zde je dostupná současná verze: <https://knihovna.turnov.cz/wp-content/uploads/2015/08/NAB%C3%8DDKA-MIMO%C5%98%C3%81DN%C3%9DCH-SLU%C5%BDEB-KNIHOVNY.pdf>);
- I po otevření nové budovy v centru města budou nadále probíhat akce pro veřejnost v knihovní pobočce v Turnově II.

Rozvoj Informačního centra pro mládež (ICM) a Vzdělávacího centra (VCT):

Pod knihovnou řadu let funguje akreditované ICM a od léta 2024 také VCT. Je to další aktivita knihovna jako centra vzdělávání.

- Za ICM je jistě důležité rozšířit spolupráci s ostatními organizacemi v regionu (ZŠ i především SŠ, volnočasové organizace, ostatní ICM v Libereckém kraji, nadace);
- U VCT je důležité rozšiřovat a doplňovat nabídku kurzů dle trendů ve společnosti;
- Pod aktivity VCT nově přibude sociální projekt *Turnov pomáhá pečujícím*, jenž je financován z MPSV a bude probíhat v letech 2025–2028.

Vydavatelská činnost

V následujícím období se knihovna více zaměří i na vydavatelskou činnost, která byla v minulosti spíše jen doplňkovou větví v aktivitách této instituce. Od roku 2025 turnovská knihovna zahájí vydávání ediční řady Turnovsko. Smyslem této řady budou dílčí témata z Turnova a blízkého okolí. Nemusí se přímo jednat jen o historii, ale i o přírodopisné či jiné náměty. Vždy bude zřejmá souvislost s naším městem a okolím nebo osobnostmi z turnovského regionu. Zároveň je tato ediční řada navržena tak, aby se na ní podílelo hned několik pracovníků z paměťových organizací působících v Turnově a blízkém okolí.

Závěrem:

Koncepce rozvoje Městské knihovny Antonína Marka v Turnově, příspěvková organizace, na léta 2025–2029 se především zaměřuje na modernější uchopení knihovny jako centra pro setkávání občanů města Turnov. Zdůrazňujeme zejména potřebu vhodných prostor pro hlavní budovu, aby opravdu mohlo dojít k modernizaci turnovského knihovnictví. V dílčích bodech se snaží naznačit cestu, jak vytvořit moderní knihovnu pro současné potřeby obyvatel našeho města. Důraz je kladen na setkávání, vzdělávání a udržování kulturních hodnot. Zde popsaný směr by měl napomoci k růstu návštěvnosti, pozitivnějšímu ohlasu u veřejnosti a k celkovému rozvoji turnovské knihovny.

Vypracováno 23. června 2025

Městská knihovna
Antonína Marka Turnov
příspěvková organizace
Jeronýmova 517, 511 01 Turnov
IČO 00498858

Mgr. et Mgr. Jaroslav Kříž, Ph.D.
ředitel knihovny